

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/20/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201659
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201659.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľa): Mesto Banská Bystrica, so sídlom Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, P. O. BOX 10, 810 05 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 20437/2017/SV/48410 zo dňa 24.07.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/196/2017-45 zo dňa 13. novembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/196/2017-45 z 13. novembra 2018 zrušuje a vec krajskému súdu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánom verejnej správy

1. Rozhodnutím č. OU BB OVBP2-2017-009826-3, TS zo dňa 24.03.2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) ako príslušný orgán podľa § 4 zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov zamietol návrh účastníčky konania J.. V. T. na povolenie obnovy územného konania ukončeného právoplatným rozhodnutím č. OVZ-SÚ-35766/2012/Bob., č.:05/2013 zo dňa 22.01.2013 (ďalej len „územné rozhodnutie“), ktorým mesto Banská Bystrica povolilo umiestnenie stavby „Malá vodná elektráreň na rieke Hron“ v katastrálnom území K., T., A., M.. Územné rozhodnutie bolo v odvolacom konaní Okresným úradom Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky potvrdené rozhodnutím č. OU-BB-OVBP-20104-00115 zo dňa 31.01.2014.

2. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že skutočnosti, ktoré uviedla J.. V. T. v návrhu na povolenie obnovy konania, nemajú charakter nových skutočností podľa § 62 ods. 1 písm. a/ zákona č.

71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a zároveň nezistil žiadny iný dôvod na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods.1 Správneho poriadku.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal kvalifikované odvolanie len sťažovateľ, označené ako „Rozhodnutie č. OU BB OVBP2-2017-009826-3, TS zo dňa 24.03.2017 - odvolanie zo dňa 21.04.2017 (ďalej len odvolanie“). Namietal najmä nesprávny postup pri doručovaní oznámenia o začatí konania o návrhu na obnovu konania a existenciu nových skutočností, ktoré boli zistené po vydaní územného rozhodnutia týkajúce sa nesúlady medzi územnoplánovacou dokumentáciou a územným rozhodnutím.

4. Rozhodnutím č. 20437/2017/SV/48410 zo dňa 24.07.2017 (ďalej len „rozhodnutie“) žalovaný postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Zhodne s ním konštatoval, že neboli predložené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré ak by sa uplatnili v pôvodnom konaní, viedli by k zmene názoru správneho orgánu prvého stupňa a mali by podstatný vplyv na výsledok pôvodného rozhodnutia a zároveň nemohli byť v tomto konaní uplatnené. Poukázal na záver prvostupňového správneho orgánu, že skutočnosti uvedené v návrhu na obnovu konania nie sú takými dôkazmi, ktoré by mali za následok, že rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané alebo by nedovoľovalo pokračovať v nasledujúcich stavebných konaniach na objektoch stavby „Malá vodná elektrárň na rieke Hron“.

II.

Konanie na správnom súde

5. Proti rozhodnutiu o odvolaní podal sťažovateľ žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Domáhal sa, aby krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného aj prvostupňové rozhodnutie z dôvodu, že sa územné rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé. Žiadal, aby krajský súd posúdil dôvod na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, ktorý spočíva v nesúlade územného rozhodnutia s územným plánom.

6. Krajský súd rozsudkom č. k. 5S/196/2017-45 zo dňa 13. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok“) žalobu postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) ako nedôvodnú zamietol, pretože nezistil žiadne dôvody na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 Správneho poriadku a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

7. Poukázal na záver prvostupňového správneho orgánu, že námietky týkajúce sa nesúlady územnoplánovacej dokumentácie nie sú novou skutočnosťou, ktorá nebola neznáma v čase vydania územného rozhodnutia.

8. Poukazujúc na podstatu inštitútu obnovy konania uviedol, že na to, aby bolo možné vyhovieť návrhu na obnovu konania, je potrebná existencia aspoň jedného z taxatívne vymedzených zákonných dôvodov, v opačnom prípade je potrebné návrhu zamietnuť. V súvislosti so vznikom nových skutočností ako jedným z dôvodov na povolenie obnovy konania poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžf/33/2016 z 23.05.2018 a zdôraznil, že musí ísť len o také skutočnosti, ktoré nastali do vydania územného rozhodnutia a mohli na neho mať podstatný vplyv.

9. Z administratívneho spisu krajský súd nezistil, že by J.. V. T. v návrhu na povolenie obnovy konania predložila také skutočnosti, ktoré ak by sa uplatnili v pôvodnom konaní, viedli by k zmene územného rozhodnutia.

10. V súvislosti s uvedenými skutočnosťami dospel k záveru, že neexistujú žiadne dôvody na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ Správneho poriadku.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu

11. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. a navrhol zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že sa zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného aj prvostupňové rozhodnutie a vec sa vráti prvostupňovému správnenému orgánu na ďalšie konanie, eventuálne zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. Krajskému súdu vytýkal, že sa stotožnil s názorom žalovaného aj prvostupňového správneho orgánu. Mal za to, že krajský súd nepostupoval správne, keď skutkový stav posudzoval podľa nesprávnej právnej normy § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, pretože sťažovateľ v správnej žalobe uviedol ako dôvod na obnovu konania, že sa rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku.

13. Podľa jeho názoru došlo k splneniu podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, keďže stavebný úrad vydal územné rozhodnutie o umiestnení stavby „Malá vodná elektrárňa na rieke Hron“, ktoré bolo následne potvrdené Okresným úradom Banská Bystrica, odborom výstavby a bytovej politiky v rámci odvolacieho konania, hoci jej umiestnenie nebolo v súlade s územným plánom mesta. Následne podľa jeho názoru došlo k „dodatočnému zlegalizovaniu nezákonne umiestnenej stavby“, keď Okresný úrad Banská Bystrica vydal súhlasné stanovisko k návrhu nového územného plánu, v ktorom bola výstavba „Malej vodnej elektrárne na rieke Hron“ zapracovaná.

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadril.

IV.

Právne názory kasačného súdu

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“ alebo „Najvyšší súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/, § 145 ods. 2 písm. c/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 S.s.p.) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, pretože závery krajského súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Inštitút obnovy konania podľa Správneho poriadku patrí medzi mimoriadne opravné prostriedky v správnom konaní, prostredníctvom ktorého dochádza na základe nových poznatkov a skutočností k náprave právoplatných rozhodnutí, ktoré trpia skutkovými vadami, spravidla spočívajúcimi v nesprávne alebo nedostatočne zistenom skutkovom stave, alebo procesnými vadami majúcejmi za následok zmätočnosť právoplatného rozhodnutia (§ 62 ods. 1 písm. a/ - e/ Správneho poriadku). Návrh na obnovu konania môže podať účastník pôvodného správneho konania, alebo ju nariadi právny orgán, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni. Ak ide o povolenie obnovy na návrh účastníka, jednou zo zákonných náležitostí návrhu je vymedzenie konkrétneho dôvodu, pre ktorý sa má konanie obnoviť a zdôvodnenie včasnosti návrhu. Účastník konania návrh podáva na správnom orgáne, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni v lehote 3 mesiacov odo dňa, keď sa účastník dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr však do 3 rokov od právoplatnosti rozhodnutia. V rovnakej lehote môže správny orgán obnovu konania nariadiť z úradnej moci.

17. Z administratívneho spisu žalovaného je zrejmé, že J.. V. T. doručila dňa 17.02.2017 prvostupňovému správnenému orgánu podanie označené ako „Návrh na povolenie obnovy konania“, datované 16. februára 2017. Z obsahu podania vyplýva, že J.. V.T. T. návrh na obnovu konania odôvodnila tak, že „sa dňa 23.01.2017 dozvedela nové skutočnosti, ktoré ako účastník konania nemohla v konaní uplatniť, ktoré však rozhodne mohli mať výrazný, resp. podstatný vplyv na rozhodnutie“.

Medzi tvrdenia odôvodňujúce povolenie obnovy konania zaradila aj nesúlad územného rozhodnutia s územným plánom. Toto jej tvrdenie si v ďalšom procesnom postupe osvojil sťažovateľ a uviedol ho v správnej žalobe, pričom podstatou jeho námietok pred krajským súdom bolo, aby krajský súd nesúlad územného rozhodnutia s územným plánom posúdil ako dôvod obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, teda že sa územné rozhodnutie opiera o dôkaz, ktorý sa ukázal ako nepravdivý. Krajský súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s právnym posúdením veci zo strany správnych orgánov, keď nesúlad územného rozhodnutia s územným plánom posudzoval predovšetkým podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku a prijal záver, že nejde o takú novú skutočnosť, ktorá mohla mať podstatný vplyv na výsledok územného rozhodnutia a ktorú by nebolo možné uplatniť v pôvodnom konaní.

18. Keďže krajský súd v odôvodnení rozsudku neposudzoval argumentáciu sťažovateľa vo vzťahu k naplneniu dôvodu na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku (hoci formálne konštatoval, že nezistil dôvod žiadny obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ Správneho poriadku), považuje kasačný súd sťažnostnú námietku v tom ohľade za opodstatnenú. V dôsledku nesprávnosti v právnom posúdení veci totiž krajský súd nevyhodnotil tvrdenia sťažovateľa v tom zmysle, či a ktoré z rozhodujúcich dôkazov v pôvodnom územnom konaní sa ukázali ako nepravdivé a kedy a akým spôsobom ich nepravdivosť vyšla najavo. Právne závery krajského súdu, že námietky týkajúce sa nesúladu územnoplánovacej dokumentácie nie sú novou skutočnosťou, ktorá nebola neznáma v čase vydania územného rozhodnutia, vo svetle žalobných bodov neobstoja, pretože nereagujú na základné argumenty sťažovateľa.

19. Kasačný súd však mimo sťažnostných bodov zdôrazňuje, že krajský súd sa pred samotným meritórnym posúdením veci nezaoberal otázkou, či bol sťažovateľ aktívne vecne legitimovaný na podanie správnej žaloby a teda či bol osobou oprávnenou iniciovať konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci návrhu J.. V. T. na obnovu konania. Z administratívneho spisu totiž vyplýva, že sťažovateľ bol v pôvodnom územnom konaní v postavení orgánu verejnej správy, ktorý vydal prvostupňové územné rozhodnutie. Toto rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom správnom konaní, pričom zákonnosť rozhodnutia o odvolaní bola preverená i správnymi súdmi. Sťažovateľ teda v podstate brojí proti vlastnému rozhodnutiu tvrdením, že vychádzalo z dôkazu, ktorý sa ukázal ako nepravdivý.

20. Správny poriadok umožňuje i orgánu verejnej správy, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni, aby z úradnej moci rozhodol o nariadení obnovy konania, ak je na preskúmaní rozhodnutia všeobecný záujem (§ 62 ods. 2, § 63 ods. 1 Správneho poriadku). Tento proces mohol iniciovať sťažovateľ u nadriadeného správneho orgánu. Podľa názoru kasačného súdu však sám nebol oprávnený „osvojiť si“ a neskôr modifikovať návrh fyzickej osoby na povolenie obnovy konania a po jeho zamietnutí podať správnu žalobu, pretože ako orgán verejnej správy nemôže byť v administratívnom konaní ukrátený na súkromných verejných právach, nakoľko nie je ich nositeľom (§ 178 ods. 1 S.s.p.).

21. Vzhľadom na to, že z hľadiska vymedzenia sťažnostných bodov možno považovať kasačnú sťažnosť za dôvodnú (bod 18), rozhodol kasačný súd podľa § 462 ods. 1 S.s.p. o zrušení rozhodnutia krajského súdu a o vrátení mu veci na ďalšie konanie. V ďalšom konaní krajský súd predovšetkým vyhodnotí, či bola správna žaloba podaná oprávnenou osobou a pokiaľ nerozhodne o odmietnutí žaloby (§ 7 písm. d/ S.s.p.), potom preskúma existenciu dôvodov pre povolenie obnovy podľa § 62 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku, ako ich uplatnil sťažovateľ v správnej žalobe, samozrejme s účasťou všetkých účastníkov administratívneho konania (§ 32 ods. 3 písm. a/ S.s.p.).

22. Právo na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania krajského súdu v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

23. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok